

Det foreslås samtidig at ændre den beregning, der anvendes ved forhøjelsen hhv. nedsættelsen af pensionen, til en aktuarmæssigt mere korrekt metode. Således beregnes forhøjelsen hhv. nedsættelsen fremover i forhold til den pension, medlemmet ville have været berettiget til for den umiddelbart foregående hhv. efterfølgende måned. For pensionsret optjent før 1. januar 2002 anvendes en procentsats på 0,8 pct. for hver måned pensionstidspunktet udskydes hhv. fremskynes i forhold til det fyldte 67. år. For pensionsret optjent fra 1. januar 2002 er den tilsvarende procentsats 0,6 pct.

Da forskellen på forhøjelsen efter den gældende og den foreslåede regel er meget lille, foreslås det, at den nye regel for beregning af forhøjelse skal finde anvendelse for udskydelse af pensionsudbetaling fra 1. januar 2002, dvs. også for personer, der er fyldt 67 år før 1. januar 2002.

Til nr. 7

I lovens §§ 12 og 13 om den særlige overgangsydelse til visse fødselsårangange (1. juli 1925 – 20. juni 1941) og om dødsfaldsydelsen til efterlevende ægtefælle efter medlemmer, der allerede fik egenpension, da den nuværende ægtefælleordning trådte i kraft (1. juli 1992), er der en regel om, at ægtefælleydelsen skal samordnes med den efterlevendes egenpension. Reglen er en reminiscens fra den oprindelige ægtefællepensionsordning, hvor en efterlevende ægtefælle, der havde ret til både egenpension og ægtefællepension, kun kunne få udbetalt den største af de to ydelser.

I samordningsreglen i § 12, stk. 4, og § 13, stk. 5, er der en særlig bestemmelse, der tager sigte på den situation, hvor den efterlevende ved dødsfaldet endnu ikke har ret til egenpension. I den situation skal der beregnes en fiktiv egenpension fra det 67. år på grundlag af forventede fremtidige bidrag, der fastsættes efter særlige regler.

I lovforslagets nr. 3 (ny § 8 b) foreslås pensionsberegningsreglen ændret fra en aldersneutral optjening til en aldersafhængig optjening. Der vil derved opstå en situation, hvor den fremtidige pension helt eller delvis skal beregnes efter andre regler, end der gælder for den pension, den efterlevende allerede har opnået, og efter andre regler end den ægtefælleydelse, der er beregnet på grundlag af afdødes optjente pensionsret.

Ændringerne er beregnet til kun at have en marginal økonomisk betydning for ATP i forhold til de nugældende regler. Dette skyldes, at det efterhånden kun er et fåtal af ægtefæller for hvem inddragelse af en eventuel bidragsprognose frem til alder 67 fortsat vil kunne påvirke resultatet af samordningen.

På denne baggrund foreslås det at begrænse beregningen af den efterlevendes egenpension til kun at vedrøre bidrag for tiden inden 1. januar 2002.

Til nr. 8

I 1992 blev ATP-loven ændret, således at der ikke længere skulle udbetales løbende ægtefællepension efter afdøde medlemmer, men ægtefællepensionen blev i stedet kapitaliseret og udbetalt som et engangsbeløb. Den løbende ægtefællepension blev tidligere udbetalt fra 62-års alderen, og det blev ved lovændringen i 1992 besluttet, at til den bestående gruppe af efterlevende ægtefæller under 62 år efter medlemmer, der var døde før den 1. juli 1992, skal engangsbeløbet også først udbetales ved alder 62 år. Dermed må den efterlevende »vente« på at få engangsbeløbet udbetalt til han/hun fylder 62 år – udbetalingen er således, i modsætning til lovens andre dødsfaldssummer, opsat til senere.

Alle andre berettigede efterlevende efter medlemmer, der er døde efter den 1. juli 1992, får engangsbeløbet udbetalt straks ved dødsfaldet uanset den efterlevendes alder, jf. §§ 11, 12 og 13, stk. 1. Det vil sige, at beløbene nu i højere grad betragtes som en økonomisk kompensation i forbindelse med ægtefællens dødsfald, hvorimod der tidligere blev lagt mere vægt på forsørgelsen. Der er for øjeblikket ca. 10.700 efterlevende ægtefæller med ret til en opsat kapitaliseret ægtefællepension, som først kan udbetales, efterhånden som de fylder 62. år. De samlede rettigheder beløber sig til ca. 200 mio. kr.

Tidspunktet for udbetalingen af den kapitaliserede ægtefællepension afhænger som nævnt af, om medlemmet er afgået ved døden før eller efter den 1. juli 1992.

Der er nu gået snart 9 år siden ATP begyndte at udbetale ægtefælleydelserne som engangsbeløb ved dødsfaldet, og det forekommer efterhånden mere og mere uforståeligt for medlemmerne, at der fortsat er efterlevende ægtefæller, der endnu ikke har fået udbetalt deres ægtefælleydelse på grundlag af dødsfald, der er sket for adskillige år siden. Der vil gå op til 20 år endnu, før de sidste beløb er udbetalt. Da dødsfaldsydelserne nu ændres væsentligt, forekommer det fornuftigt i den sammenhæng at foretage ændringen for de opsatte ægtefælleydelser, bl.a. af hensyn til ikke at have for mange forskellige variationer af dødsfaldsydelser. Det foreslås derfor, at ATP får mulighed for straks at udbetale de ægtefælleydelser, der endnu henstår på grundlag af dødsfald fra før den 1. juli 1992.